

dampkedler på landjorden stillet særlige krav til personer, der er beskæftiget ved det der omhandlede arbejde.

Henvisningen til § 12 i lov om udøvelse af lægegerning nr. 72 af 14. marts 1934 er tilføjet for at gøre opmærksom på, at den læge, der i sin virksomhed kommer til kundskab om, at en person lider af sådanne sygdomme eller mangler i legemlig eller sjælelig henseende, at han i betragtning af de forhold, hvorunder han lever eller arbejder, udsætter andres liv eller helbred for nærliggende fare, er forpligtet til at søge faren afbødet ved henvendelse til vedkommende selv, om fornødent ved anmeldelse til pågældende embedslæge eller sundhedsstyrelsen.

De i forslaget optagne bestemmelser er da i deres princip en videre udformning af allerede gældende lovbestemmelser.

Til stk. 5. Medens stk. 4 kun tilsigter at hindre arbejdere med særlige konstitutionelle mangler i at arbejde, når deres deltagelse i et arbejde kunne betyde en særlig fare for deres omgivelser, giver stk. 5 samme regel for arbejdere, for hvem tilstedeværelsen af de i stk. 4 nævnte lidelser kan betyde en særlig fare for arbejderne selv, uanset at lidelsen ikke betyder nogen fare for deres omgivelser.

For at denne bestemmelse ikke i for høj grad skal lægge hindringer i vejen for invaliderede personers beskæftigelse i erhvervslivet, er det dog bestemt, at direktøren for arbejdstilsynet efter forhandling med invalideforsikringsretten kan meddele dispensation fra denne bestemmelse, såfremt et forbud mod at arbejde i væsentlig grad ville begrænse den pågældendes mulighed for at opnå arbejde.

Til stk. 6. Selv om et arbejde måske ikke i sig selv frembyder fare, kan der deri, at en arbejder er alene ved arbejdet, ligge et faremoment. Helt eliminere dette kan man næppe, men det er rimeligt også her at kunne skabe en beskyttelse, og det foreslås derfor, at arbejdstilsynet, for så vidt det må skønnes at rumme en fare for en arbejder, at han går alene ved en arbejdsproces, kan kræve, at virksomheden skal tilrettelægge sit arbejde på en sådan måde, at denne fare imødegås.

Til § 18.

I denne paragraf er samlet forskellige bestemmelser vedrørende særlig farlige tekniske hjælpemidler.

Det vil ikke være muligt i selve loven at fastsætte regler, der kan finde anvendelse på og skabe sikkerhed over for den række

af forskelligartede, særlig farlige maskiner, kedler, apparater o. s. v., som vil kunne falde ind under denne paragraf. Dels af denne grund, dels fordi bestemmelsen nødvendigvis må give mulighed for at træffe foranstaltninger over for den kommende tekniske udvikling, har man foreslået, at der med hensyn til de under paragraffen faldende tekniske hjælpemidler tillægges arbejds- og socialministeren en række beføjelser, som dog delvis har deres sidestykke i den nugældende fabrikløvs § 17.

Bestemmelsen i nr. 1 om forskrifter for indretning og benyttelse af særlig farlige tekniske hjælpemidler svarer således til 1. del af fabrikløvs § 17, stk. 1. Ganske vist omfatter § 17 kun særlig farlige „maskiner og andre apparater“, medens lovforslaget taler om tekniske hjælpemidler i almindelighed, men forskellen vil i praksis næppe være stor, idet de allerfleste tekniske hjælpemidler af farlig karakter er maskiner eller apparater. Endvidere kan der udfærdiges forskrifter vedrørende fremstilling af særlig farlige produkter, f. eks. fyrværkerisager, og hertil er nu i overensstemmelse med en regel i „Model Code“ som et naturligt supplement føjet arbejdsprocesser, der rummer alvorlig eksplosions- eller brandfare. Som eksempel herpå kan nævnes arbejdsprocesser, der rummer fare for støvekspllosioner, eller processer, i hvilke der anvendes eksplosive stoffer som et mellemed i fremstillingen af produkter, der ikke er farlige som færdige produkter.

Den under nr. 2 foreslåede bestemmelse svarer til 2. del af fabrikløvs § 17, stk. 1.

Bestemmelsen under nr. 3 svarer til 2. stk. i fabrikløvs § 17, hvorefter arbejds- og socialministeren kan forbyde brugen af sådanne arter af maskiner, maskindele eller apparater, som efter erfaring og anstillede forsøg har vist sig særlig farlige.

I henhold hertil har arbejds- og socialministeriet ved bekendtgørelse nr. 233 af 6. september 1932 forbudt brugen af firkantede og andre lige så farlige kuttere (knivaksler) til almindelige afrette- (oprette-)maskiner for træbearbejdning.

Endvidere har arbejds- og socialministeriet ved bekendtgørelse nr. 39 af 10. februar 1939 forbudt anvendelsen af mekanisk drevne rundsæve til brændeskæring o. lign., medmindre de er forsynet med en af direktoratet for arbejds- og fabriktilsynet godkendt tilførselsanordning, hvorved den betjenende persons hænder er tilbørlig beskyttet imod berøring med savbladet.

Bestemmelsen under nr. 4 har ikke noget sidestykke i den gældende fabrikløvs. Erfa-